

Θανάσης Κ. Παππάς

Θεσσαλονίκη 15-01-2009

αρχιτέκτων

Διάβαζα πρόσφατα στη Καθημερινή, σημείωμα του Νίκου Βατόπουλου για τις πολιτιστικές προσδοκίες του 2009. Έκανε αναφορά και στο κτίριο του Πολυτεχνείου, στη διαχρονική –συστηματική καταστροφή του με την Πρυτανεία να παραμένει παθητικός παρατηρητής και την κοινότητα των αρχιτεκτόνων βουβή. Εκτίμησε ότι θα πρέπει να αναδειχθεί ως πρόκληση για το 2009 η διαχείριση του αρχιτεκτονικού και ιστορικού μνημείου.

Έχουμε και άλλες προκλήσεις που απαξιώνουν τη περιουσία που ανήκει στη δημόσια σφαίρα. Εμφαντικό παράδειγμα αποτελεί ο ξενώνας Στάμου Στούρνα στην Άλλη μεριά του Βόλου, που ανήκει στον ΣΑΔΑΣ-Πανελλήνια Ένωση Αρχιτεκτόνων και που χρόνο με χρόνο στοιχειώνει μέχρι να καταρρεύσει...

Πρόκειται για ένα αγρόκτημα περίπου 8 στρ. με τριώροφο κτίριο(αρχοντικό Ε=652,50τ.μ) και με συνοδευτικά κτίσματα(51.50+84.50 τ.μ). Η συνολική κάλυψη του οικοπέδου είναι 353,50τ.μ, με συνολική κτισμένη επιφάνεια 788.50 τ.μ. Έχει υπόλοιπο δομήσιμης επιφάνειας 546,82τ.μ ενώ για την ιδιοκτησία έχει εκδοθεί ονομαστικός τίτλος μεταφοράς σ.δ. 4.600τ.μ από τις 10-01-1997.

Αποτελεί το αξιολογότερο περιουσιακό στοιχείο του Συλλόγου αρχιτεκτόνων. Εντούτοις απαξιώνεται, υποχρησιμοποιείται, καταρρέει με μαθηματική ακρίβεια και "παραδόξως" δεν καθίσταται δυνατή η περαίωση καμίας πρωτοβουλίας για την άρση της πράγματι απαράδεκτης κατάστασης και την αξιοποίηση του από την αρχιτεκτονική κοινότητα.

Η "αξιοποίηση" για περιστασιακή φιλοξενία σπουδαστών με στοιχειώδεις-πρωτόγονες διευκολύνσεις, η πλημμελής συντήρηση, η απουσία διαχείρισης, που χρονίζει πλέον βαρύνει το Σύλλογο **και ηθικά**, καθώς η επιβεβλημένη υποχρέωση για τον ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ είναι η συνεχής και απρόσκοπτη λειτουργία του ξενώνα, που απορρέει από τη δωρεά και τη μνήμη του σπουδαστή Στάμου Στούρνα.

Οι προσπάθειες διαχρονικά αλλά και των τελευταίων ετών για σύναψη προγραμματικής συμφωνίας με τις αρχιτεκτονικές σχολές για τη αξιοποίηση του ξενώνα σε μόνιμη βάση για την ανάπτυξη αρχιτεκτονικών δραστηριοτήτων, φιλοξενίας σπουδαστών και λειτουργίας θερινών σεμιναρίων, από την Ελλάδα και το εξωτερικό, απλά δεν απέδωσαν.

Δεν υπάρχει προοπτική με τα διαθέσιμα και χρησιμοποιούμενα μέσα να αποκτήσει περιεχόμενο και δραστηριότητες ο ξενώνας, εξυπηρετώντας άμεσα και τα λειτουργικά του έξοδα. Ακόμα και η προσπάθεια για σύσταση επιτροπής διαχείρισης από εκπροσώπους της αρχιτεκτονικής κοινότητας, προσέκρουσε στην πλήρη απροθυμία των συμβαλλομένων μερών.

Όλα τα παραπάνω προκύπτουν εκ του αποτελέσματος και μέσα από βασανιστικές συζητήσεις και αντιπαραθέσεις (γιατί άραγε;) στο διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου, επιβεβαιώνοντας τελικά την άποψη ότι χρειάζονται ουσιαστικές και αποτελεσματικές παρεμβάσεις για την επίλυση του προβλήματος.

Θανάσης Κ. Παππάς ● αρχιτέκτων

Μουσών 54 ● 546 34 Άνω Πόλη - Θεσ/νίκη ● ΤΗΛ 2310 968045 – 2313 300915 ● FAX 2310 213032 – 2313 300920

E- mail : info@a-pappas.gr pappas@menemeni.gr

SITE : www.a-pappas.gr

Όταν πρόκειται για ιδιωτικές υποθέσεις, γνωρίζουμε ότι χρειάζεται η εκπόνηση οικονομοτεχνικής μελέτης σκοπιμότητας για την τεκμηριωμένη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δραστηριοτήτων και λειτουργιών που πρέπει να χωροθετηθούν στο προς αξιοποίηση ακίνητο.

Είναι προφανές λοιπόν ότι απαιτείται η εκπόνηση οικονομοτεχνικής μελέτης, για τον καθορισμό των χρήσεων που θα φιλοξενηθούν στο ακίνητο, χρήσεις πρέπει να είναι συμβατές τόσο προς τον χαρακτήρα του κτιρίου και του περιβάλλοντος χώρου, όσο και προς την ίδια τη δωρεά.

Επί πλέον είναι απαραίτητη η τεχνική περιγραφή των οικοδομικών εργασιών, των υποδομών και της επάρκειας των, του ετήσιου προϋπολογισμού λειτουργικών δαπανών, σε συνδυασμό με τα προσδοκώμενα έσοδα. Ακόμα διάγραμμα της ετήσιας λειτουργίας για τις χρήσεις που θα εγκατασταθούν και βεβαίως πρόγραμμα, κοστολόγιο και χρονοδιάγραμμα της επένδυσης.

Με λίγα λόγια χρειάζεται ένα επιχειρηματικό σχέδιο που θα δώσει την προοπτική για τον ξενώνα και θα τον καταστήσει κόμβο για τις δραστηριότητες της αρχιτεκτονικής κοινότητας.

Δεν τα γνωρίζουν αυτά οι αρχιτέκτονες και συγκεκριμένα οι κάθε φορά διοικούντες; Τα ξέρουν αλλά δεν αποτελεί δική τους περιουσία και ανέξοδα καθίστανται θιασώτες μιας πλατφόρμας συνεταιριστικής – κοινοβιακής λειτουργίας του ξενώνα, που αφενός τον έχει απαξιώσει όπως προείπαμε και αφετέρου προκαλεί συνεχόμενη οικονομική αιμορραγία στα ελάχιστα πλέον οικονομικά του Συλλόγου.

Εντούτοις η συνέχιση της μίζερης κι ατελέσφορης διαχείρισης που αθροίζεται σε πρόνοιες για την επισκευή της στέγης, το κόψιμο των χόρτων και την στρατοκρατικού περιβάλλοντος φιλοξενία "πρόθυμων σπουδαστών", οδηγούν σε πλήρες αδιέξοδο και σε σύντομο πάντως χρονικό ορίζοντα.

Στο πρόσφατο Συντονιστικό των αρχιτεκτονικών Συλλόγων του Δεκεμβρίου 2008, η Διοίκηση του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ επισκέφθηκε τον ξενώνα για να διαπιστώσει την άθλια κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει, ενώ θα έπρεπε να φιλοξενήσει όλες τις δραστηριότητες και να σηματοδοτήσει ένα πολιτιστικό γεγονός για την ευρύτερη περιοχή, προβάλλοντας τους αρχιτέκτονες, την αρχιτεκτονική και τον ίδιο τον ξενώνα. Βολευόμαστε όμως γιατί δεν έχουμε ίσως προσδοκίες και φιλοδοξίες για τον Σύλλογο μας.

Προκαλεί λοιπόν κατάπληξη η απροθυμία για διάγνωση της πραγματικής κατάστασης, η ιδεοληψία, η προσήλωση στην ελάσσονα προσπάθεια, στην ολιγωρία και στην ανεύθυνη ρητορεία εις βάρος του ξενώνα που δόθηκε στον ΣΑΔΑΣ, τον αρμόδιο Φορέα που θα μεριμνούσε για την ανάδειξη του και με τις δράσεις του θα τιμούσε τη μνήμη του Στάμου Στούρνα.

Τι έχουμε να απολογηθούμε για τα έργα και ημέρες μας από την έως τώρα διαχείριση συνολικά; Ποιος βρίσκεται ευχαριστημένος και μπορεί να καταγράψει θετικές δράσεις που προωθούν την αρχιτεκτονική και προβάλλουν τον ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ;

Έχω την αίσθηση ότι οφείλουμε να αλλάξουμε ρότα. Να δούμε με ειλικρίνεια την πολιτεία μας και να ανατροφοδοτήσουμε το θέμα "Αξιοποίηση και λειτουργία του Ξενώνα Στάμου Στούρνα" με σύγχρονες και λειτουργικές αντιμετωπίσεις. Δεν αξίζει το συλλογικό μας υποκείμενο να μεταχειρίζεται έτσι σημαντικά θέματα.

Αν δε μπορούμε να κάνουμε τίποτα τουλάχιστον ας συγκροτήσουμε ένα πλήρη φάκελο τον οποίο να στείλουμε στις αρχιτεκτονικές σχολές να πραγματευτούν επιλύσεις μέσω διπλωματικών εργασιών, με την προσδοκία πως από την δημοσιότητα που θα λάβει το θέμα η νέα γενιά θα χειριστεί τον ξενώνα με καλύτερο τρόπο.

Δεν αξίζει στη δωρεά και στη μνήμη του Στάμου Στούρνα αυτή η συμπεριφορά, από την επαγγελματική ένωση των αρχιτεκτόνων της χώρας...

